

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA

z dnia 2015 r.

w sprawie zaopiniowania projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 (Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.) uchwala się co następuje:

§ 1. Rada Miejska Wałbrzycha negatywnie opiniuje projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich, będący załącznikiem do projektu uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wałbrzycha.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Wałbrzycha

Maria Anna Romańska

UZASADNIENIE

Art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.) stanowi, że projekt planu ochrony, przed ustanawianiem go w drodze uchwały przez sejmik województwa, wymaga zaopiniowania przez właściwe miejscowo rady gmin. Pismem z dnia 16.01.2015 r. (data wpływu do Rady Miasta Wałbrzycha 23.01.2015 r.) Dolnośląski Zespół Parków Krajobrazowych zwrócił się z wnioskiem o zaopiniowanie projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich, będący załącznikiem do projektu uchwały Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie ustanowienia planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich.

Plan ochrony parku krajobrazowego opracowywany jest w oparciu o zapisy ustawy o ochronie przyrody, która w art. 17 określa możliwe do wprowadzenia na obszarze parku krajobrazowego zakazy oraz wyłączenia od tych zakazów (art. 17 ust. 2 i 3).

Rada Miejska Wałbrzycha po zasięgnięciu opinii Prezydenta Miasta Wałbrzycha oraz po przeanalizowaniu projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich negatywnie opiniuje przedłożony projekt dokumentu.

Negatywna ocena ogólna wynika z niżej wymienionych powodów podnoszonych przez gminy ościenne wchodzące w skład Aglomeracji Wałbrzyskiej:

- a) w projekcie planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich nie uwzględniono zapisów ustawy o ochronie przyrody w zakresie art. 17 ust. 2 i 3;
- b) projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich tylko literalnie (§ 17 pkt 1) zakłada zrównoważony rozwój. Dokładna analiza dokumentu jednoznacznie wskazuje na ograniczenie rozwoju a wręcz zakaz inwestowania na obszarze parku, na rzecz ścisłej i w tym przypadku nieuzasadnionej ochrony przyrody na terenie całego parku wraz ze strefą ekotonową;
- c) w zapisach projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich stwierdzono sprzeczności oraz brak wizji działania parku za wyjątkiem jego ścisłej i niczym nieuzasadnionej ochrony;
- d) uregulowania zawarte w projekcie planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich mają negatywny wpływ na rozwój gospodarczy Aglomeracji Wałbrzyskiej a przez to również Gminy Wałbrzych;
- e) Sejmik Województwa Dolnośląskiego przyjmując plan ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich w brzmieniu zaproponowanym w przekazanym projekcie, działać będzie w sprzeczności ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego, Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego, Strategią Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Ustawa „Prawo ochrony środowiska” definiuje zrównoważony rozwój jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Zatem zrównoważony rozwój to rozwój, który zaspokaja potrzeby obecne, nie zagrażając możliwościom zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń i opiera się na dwóch podstawowych pojęciach:

- pojęciu „potrzeb”, w szczególności podstawowych potrzeb najbiedniejszych na świecie, którym należy nadać najwyższy priorytet;

- pojęciu ograniczeń, narzuconych zdolności środowiska do zaspokojenia potrzeb obecnych i przyszłych przez stan techniki i organizacji społecznej.

Przedłożony projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich nie opiera się na założeniach wynikających z definicji zrównoważonego rozwoju. Projekt ten przekreśla możliwość kontynuacji rozpoczętych w ramach Aglomeracji Wałbrzyskiej działań i wprost ogranicza jakikolwiek rozwój gminy, na rzecz ścisłej i niczym nieuzasadnionej ochrony parku krajobrazowego. Pomija on całkowicie potrzeby najbiedniejszych skupiając się na wprowadzaniu nieuzasadnionych ograniczeń, co stoi w sprzeczności z definicją zrównoważonego rozwoju.

Zrozumiała jest konieczność ochrony środowiska, niemniej jednak wprowadzenie poprzez plan ochrony parku krajobrazowego ograniczeń powinno być poprzedzone stosownymi opiniami, ekspertyzami, itp. i jednocześnie uwzględniać zapisy aktów prawa miejscowego i decyzji będących w obiegu prawnym.

Istotne jest też to, że cały region Aglomeracji Wałbrzyskiej jest terenem biednym, o wysokiej stopie bezrobocia. Likwidacja dużych zakładów przemysłowych na terenie Aglomeracji Wałbrzyskiej wymusiła dodatkowe ukierunkowanie na rozwój branży turystycznej, co przyczynia się do rozwoju miast i całego obszaru Aglomeracji Wałbrzyskiej. Tak restrykcyjne ograniczenia w planie ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich spowodują zanik tej branży a tym samym spowodują upadek regionu – co ewidentnie stoi w sprzeczności z definicją zrównoważonego rozwoju.

Poniżej przywołano niektóre zapisy projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich, uniemożliwiające rozwój Aglomeracji Wałbrzyskiej a przez to również Gminy Wałbrzych:

- a) § 1 pkt 2 litera f – ochrona przydrożnych drzew w przypadku Parku jest na wyrost, brak również wskazania możliwości wykonania nasadzeń zastępczych wzdłuż dróg w przypadku ich złego stanu lub przebudowy drogi,
- b) § 4 ust. 1 pkt 3 litera d i g – takie określenie stref (BKIV i BKVII) w projekcie dokumentu jest jednoznaczne ze wskazaniem do zaprzestania działalności turystycznej oraz likwidację istniejącej infrastruktury na terenie całego parku;
- c) § 7 pkt 11 i 13 – ograniczenie możliwości inwestycyjnych nawet pomimo posiadania stosownych ekspertyz wskazujących na brak negatywnego oddziaływania na środowisko, obszar Natura 2000 oraz Park Krajobrazowy Sudetów Wałbrzyskich. Obostrzenia przyjęte bez dokonania prawidłowego rozpoznania stanu istniejącego;
- d) § 8 ust. 1 pkt 13 – ograniczenie inwestycji na terenach sąsiadujących z leśnymi siedliskami przyrodniczymi podczas planowania ruchu turystycznego – brak wskazania co oznacza sformułowanie „na terenach sąsiadujących”. Bez jednoznacznych rozwiązań w zakresie sformułowań istniała będzie konieczność ograniczenia inwestycji na całym terenie parku w zakresie: turystyki, edukacji środowiskowej, itp;
- e) § 17 pkt 1 – nie uwzględnienie sposobu aktualnego wykorzystania obszarów parku tj: narciarstwa zjazdowego, rowerowych tras zjazdowych oraz sportów lotniczych w wykazie form turystycznych, możliwych do umiejscowienia na terenie Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich. Zapis ten należy traktować jako zawołowane wskazanie do likwidacji istniejących obiektów turystyki aktywnej;
- f) § 19 ust. 1 – za daleko idące ustalenia dotyczące nowych planów zagospodarowania przestrzennego, które nie zostały poprzedzone żadną rzetelną analizą, niezbędną przy planowaniu przestrzennym;
- g) § 19 ust. 2 punkt 5 – projekt planu ochrony nie uwzględnia zapisów art. 17 ust. 2 i 3 ustawy o ochronie przyrody. Aktualne pozostają ww. uwagi wskazujące na: brak inwentaryzacji stanu istniejącego, zakaz rozwoju turystyki jako jednej z gałęzi gospodarki gminy, konieczność zamknięcia już istniejących ośrodków turystyki aktywnej;
- h) § 20 pkt 2 – ograniczenie inwestowania nawet w obszarze strefy ekotonowej nie poparte

żadnymi dokumentami i analizami oraz bez uwzględnienia istniejącego zainwestowania.

W całym dokumencie przejawia się zastosowanie restrykcyjnych działań mających na celu zabezpieczenie siedlisk. A zaznaczyć należy, że w celu właściwego zabezpieczenia istniejących siedlisk możliwe jest zastosowanie takich rozwiązań, które uniemożliwią przyszłą ich degradację bez uszczerbku dla rozwoju turystyki aktywnej w ramach Aglomeracji Wałbrzyskiej. Jako nadużycie należy potraktować wskazania autorów projektu planu, że jedynym możliwym sposobem zabezpieczenia siedlisk jest ograniczenie lokowania nowych elementów infrastruktury turystycznej bez możliwości zastosowania innych rozwiązań optymalnych z punktu widzenia ochrony środowiska i rozwoju gminy

Należy również stwierdzić, że projekt planu ochrony został przygotowany niezgodnie z ustawą o ochronie przyrody w związku z nieuwzględnieniem w jego treści zapisów art. 17 ust. 2 i 3, który opisuje wyłączenia od zakazów możliwych do ujęcia w planie ochrony parku krajobrazowego. Wyłączenia dotyczą między innymi inwestycji celu publicznego oraz inwestycji, dla których przeprowadzona procedura oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko nie wykazała negatywnego oddziaływania.

Uzasadnieniem negatywnej opinii projektu planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich jest brak spójności dokumentu oraz brak wizji działania Parku, za wyjątkiem jego ścisłej i niczym nieuzasadnionej ochrony.

Projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich z jednej strony wskazuje na konieczność zwiększenia znaczenia edukacyjnego zasobów przyrody (§ 1 pkt 1 litera c), wykorzystanie walorów do promocji Parku (§ 1 pkt 2 litera j), wyeksponowanie niektórych obiektów przyrody i punktów widokowych (§ 6 pkt 6), przywracanie wartości krajobrazowych przez odsłanianie krajobrazu (§ 12 ust. 1 pkt. 7), a z drugiej strony wskazuje na zakaz lokowania nowych inwestycji turystycznych (§ 3 ust. 1 pkt 8, § 6 pkt 2), pomija się dawne oraz o istniejące punkty widokowe, wskazuje się na utrzymanie obecnego stanu powierzchniowego lasów na obszarze Parku (§ 1 pkt 2 litera a, § 1 pkt 3 litera g, § 19 ust. 3 pkt 4). Czyli z jednej strony wskazuje się na konieczność promocji i poznania Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich a z drugiej strony wytrąca się narzędzia, które to umożliwią.

Zdając sobie sprawę z konieczności ochrony środowiska, w tym ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich, zaznaczyć należy, że Gmina Wałbrzych preferuje takie podejście do inwestycji, które uwzględnia potrzeby środowiska ale nie zapomina o najbiedniejszych, czyli o rozwoju gminy, a tym samym poprawy warunków życia jej mieszkańców oraz mieszkańców całej Aglomeracji Wałbrzyskiej.

Plan ochrony parku został przygotowany w całkowitym oderwaniu od gmin, od ich potrzeb i możliwości, na zasadzie narzucenia nieuzasadnionych zapisów o konieczności wprowadzenia ścisłej ochrony obszaru parku.

Mając więc na uwadze powyższe należało negatywnie zaopiniować projekt planu ochrony Parku Krajobrazowego Sudetów Wałbrzyskich.